

De contouren van een nieuw belastingstelsel

27 april 2010

De Studiecommissie Belastingstelsel heeft in haar rapport 'Continuïteit en vernieuwing. Een visie op het belastingstelsel' de contouren geschetst van een nieuw belastingstelsel. De commissie vindt ingrijpende stelselwijzigingen – zoals het invoeren van een vlaktaks of een loonsomheffing – niet nodig, de verlaging van de belastingtarieven in combinatie met een verbreding van de heffingsgrondslag moet worden voortgezet, én de fiscale behandeling van eigen en vreemd vermogen moet beter op elkaar afgestemd.

Het kabinet heeft in het najaar van 2009 een Studiecommissie Belastingstelsel ingesteld, met het verzoek om een studie uit te voeren naar de mogelijkheden om ons belastingstelsel te herzien. Die commissie is ingesteld omdat er in politiek Den Haag twijfel is over de stabiliteit van de belastingopbrengsten, de houdbaarheid van de verschillende grondslagen voor belastingheffing én natuurlijk de vraag of er – nog meer – vereenvoudiging mogelijk is.

De commissie heeft begin april haar rapport 'Continuïteit en vernieuwing. Een visie op het belastingstelsel' aan de minister van Financiën aangeboden. Dat rapport biedt zicht op de mogelijkheden voor een nieuw belastingstelsel.

De commissie komt tot de conclusie dat grote stelselwijzigingen niet wenselijk zijn.

De invoering van een vlaktaks, een loonsomheffing of een ondernemingswinstbelasting vindt de commissie niet nodig. Een vlaktaks is minder efficiënt dan het huidige stelsel van inkomstenbelasting bij een gelijke inkomensverdeling, een loonsomheffing leidt tot veel administratieve lasten voor burgers, ondernemers én de Belastingdienst, en een rechtsvormneutrale ondernemingswinstbelasting wijkt te zeer af van de juridische realiteit.

De commissie is voorstander van een verdere verlaging van de tarieven in de inkomstenbelasting, in combinatie met een verbreding van de heffingsgrondslag. Dit is gunstig voor economische groei. Een verhoging van het toptarief in de inkomstenbelasting (tot 60% of nog meer) heeft volgens de commissie niet meer dan een symbolische waarde: de extra belastingopbrengst is relatief bescheiden, en de negatieve effecten op de arbeidsmarkt zijn tamelijk groot. Verbreding van de belastinggrondslag is een betere manier om solidariteit tussen hoge en lagere inkomens te borgen. De commissie wil de grondslag voor belastingheffing verbreden en daarom alle aftrekposten evalueren met de insteek 'afschaffen, tenzij'. Bepleit wordt de afschaffing van de giftenaftrek, de levensloopregeling, de spaarloonregeling, de fiscale oudedagsreserve, pensioen in eigen beheer en het extra heffingvrije vermogen in box 3 voor ouders en kinderen.

De commissie stelt ook voor om geleidelijk aan te stoppen met de belastingsubsidie op de eigen woning. Uiteindelijk moet de eigen woning net als ander vermogen in box 3 worden belast; daarbij kan een basisbedrag – een gedeelte van de waarde – vrijgesteld worden. De commissie wil de overdrachtsbelasting gefaseerd omzetten in een bezitsbelasting om de doorstroming op de woningmarkt te verbeteren.

De commissie wil het stimuleren van de financiering met vreemd vermogen beperken. Particulieren en bedrijven worden te veel (fiscaal) geprikkeld om geld te lenen. Om de maximale financiering van

de eigen woning te verminderen stelt de commissie voor om de belastingvrijstelling voor de kapitaalverzekering/spaarrekening eigen woning af te schaffen. Ook zou de schuld ter financiering van de eigen woning gesaldeerd kunnen worden met het vermogen in box 3 om te voorkomen dat de renteaftrek op die schuld doorloopt, terwijl er wel capaciteit voor aflossing beschikbaar is. In de vennootschapsbelasting wil de commissie een vermogensaftrek introduceren om een meer gelijke behandeling van eigen en vreemd vermogen te bereiken. In dat stelsel zal de zelfstandigenaftrek in de inkomstenbelasting geleidelijk kunnen verdwijnen.

De soliditeit van de belastinginkomsten kan worden vergroot door het verhogen van de belasting op zaken die een stabiele bron van inkomsten vormen, bijvoorbeeld door verhoging van de BTW of met een bezitsbelasting op onroerend goed. De fiscalisering van de AOW kan worden versneld. Binnen de omzetbelasting kan het lage BTW-tarief worden afgeschaft.

Bij de aanpak van het klimaatprobleem kan de nationale belastingwetgeving van groot belang zijn – de vergroening van ons belastingstelsel – maar die aanpak moet gelijk oplopen met een mondiale of tenminste een Europese aanpak.

Commentaar

Politiek Den Haag is dol op studierapporten. Het rapport van de Studiecommissie Belastingstelsel is bijna net zo populair als de 20 rapporten 'Brede heroverwegingen', met daarin de inventarisatie van de beleidsvarianten voor een besparing van vele miljarden op de overheidsuitgaven. De rapporten bieden voor 'elk wat wils': iedere politieke partij vindt er wel iets van zijn gading in om het eigen politieke programma te ondersteunen. En daar mogen wij burgers straks uit kiezen.